

HROBY DIVADELNÍCH HERCŮ
F. Ř. Jemnický

Copyright © F. Ř. Jemnický, 2010
Cover photo © Libor Stavjaník, 2010
Layout © Lucie Mrázová, 2010

ISBN 978-80-87162-37-8

Herečka Jana Sládková 1962–2000

Spala jste? – Jistě, byla noc. –

Tak vzniká minulost.

Listí pád.

--

Bylo to o dovolené v Egyptě. Pokoj s výhledem na Nil.

Na Nilu vlna vyslaná od vesla, do opony zabalená vesla
a pádlující muž, bosý, nepovšiml si jak velké ticho stvořil
kolem sebe.

– Nad Egyptem nebe chudší, než pod Egyptem bohaté hroby... –

Váš poslední sen, byla jste ruka ohmatávající dno vázy,

ruka pomalu se měnící v květinu, pětilistá. Ta darovaná...

Komu?

– Tělo nahého starce po koupeli, on pádlující muž.

Tělo zvyklé přistihnout noční oblohu ve dne a sebe v jiném,
ač je to klišé, tak vzniká přítomnost! Listí pád. Údolí králů.

Herečka Kateřina Vítová 1910–1979

Nevyhlížela jsem nic, co by připomínalo pochod pochodní.
Učitelku klavíru mezi pochodujícími, směřují k řeckému divadlu
a ona pohyby opatrnými utáhla pásek šatů. Bude večer...

Celé publikum jest stráž pokrytá sněhem. V bělu lesk,
onen trvajíc moment proniklý do řasy. „Co ti padlo do oka?“

--

V roli autorova posledního scénáře. – Cizí role. –

Děj doprovázený orchestrem ukládá onu cizí roli
do kostýmu přineseného teprve před chvílí.
Přítomnost, když sněh padá do řeky a na kostým,
na jdoucího po vinici. – Naposledy spatřit vinici ve sněžné vánici
a naposledy si obléknout kostým v šatně po zemřelém herci.

V roli autorova posledního scénáře. Rakovina.

Herec Jan Bloudil 1932–2001

Vychází z domu. Lze jej dosáhnout, ale Psyché by nerada docílila rozhovoru a patrně je nevyspalá.

A tak setrvává v přítomí. Celá vášeň má váhu inkoustového pera, proč nerada vyslovila své jméno v ordinaci u lékaře.

--

Představení začalo. Ve třetí řadě neobsazené sedadlo, onemocněla jsem, angína. – Jako by šperk na krku, zděděný, nikdy neměla. – Na počátku představení korále na nit navlékala... Před divadlem posypali náledí. Písek z pláže. Sypaný z dlaně.

Na neobsazeném sedadle jsou přesýpací hodiny, Psyché by nerada poznala někoho z publika. – Zima. – A šperk, který zdědila, zapoměla v ordinaci u lékaře. Na tvém klíně, na náledí posypaném pískem. Před divadlem...

Herečka Kateřina Lumná 1900–1985

Moře. Duše té mohutné vody, povaha každé vlny.
Manželská nevěra, jež odhalena v dopise zůstala
a zůstal i památník padlých z první války na návsi,
žula a mramor. – Dnes jste přišla o chvíli dříve, viděl jsem
vás se synem pouštět draka. To bylo dopoledne před rokem,
za městem.

--

Žula a mramor, na jih za městem jest kamenolom, – neděle –,
skála nezměněna jako po celý rok trvajícím dopoledne.
V nedělním dopoledni říjen ustlává sněhu. Kdysi mi upletla
rukavice.
Ten dopis napsaný rukou v rukavici. Přec neanonymní.

„Mé dcery neumí plést. Raději nakupují.“

Tělo trpící depresí, ale učesala se. Pak dva Degasovy obrazy
zůstaly naproti jejímu zrcadlu. Dnes spatřila sebe...

Herec Jaromír Plec 1929–2001

Jak nesmírně jiné je umírání cizího člověka,
ale podobáš se všem. Kdosi zapomněl notový sešit ve třídě,
zkoušen ze zpěvu. Vycpaný racek na klavíru – kdysi na útesu.

Jak nesmírně je jiné umírání ptáků.

--

Dítě má svého ptáčka v kleci,
ve zlaté kleci na polici z dubového dřeva.
Tam, kde bylo doma. Jaromíre.

Každá zlatá mříž té klece je jiná. Vzdorně
zasazena, neulétne. Pták naslouchá při hodině flétny
a snad chtěl by též nebýt jen nositelem zbytečných křídel.
V bytě po tapetách rukou hmatat, pohyby vzdalujícího, tak vzdorné.

Ne o bolesti slova, o mládí slova, o lásce slova...
– Pantomima.

Herečka Ema Malá 1949–1989

Je to jenom čas, ta voda v okapu.
Je po dešti, je před deštěm,
je chvíle mezi dvěma dešti. Tiché mokro.
Po ulici zmoklí psi dobíhající hodinářovu ženu s kočárkem.
Ta žena byla tvá matka, Emo. A kam neseš ten věnec, zmoklý.

– –

Nakonec v celém vesmíru zůstane pouze jedna bílá rukavice,
tu druhou, večer jinam položenou – tu jsme našli až pod
tvým hlasem.
Dcera hodináře, chvíle mezi dvěma dešti trvala hodinu,
hodinu odpočívala voda. – Porod, hodinu přicházela na svět dcera,
až pod tvým hlasem nalezena. „Čase!“

Byl to někdo zcela cizí, ten chodec tam v docích,
a přec jsi poznala zřetelně, tiše, že se jedná o hodináře.
– Vidět přístav. Slyšet let šípu. –

Herec Jiří Bolný 1902–1993

Bolest v secesi. Červeným vínem polité paže větrného mlýna.
Snídal v mlze zahrady, – čeká, až ohřejí vodu pro koupel.

Očista těla, ráno. Ubývajícím mýdlem je Piety prso, raněné,
vínem polité. – Prso nad umyvadlem, ne mlékem,
ale bílým porcelánem kojen.
Čistý člověk v upířím hladu... Přistižen...

--

V krátkém slově ach, jest celý zánik Galapág.
Pestrou halenku měla sestra první ženy, jež na ony ostrovy
vstoupila jako první svého pohlaví. Ona upír, on anděl přistižený.

Vlčí mák na katafalku, suchý a drolivý. Ale když ještě kvetl,
vcházel s jeho bolestí do secese muž. – Přistihl bolest vlčího máku
na katafalku, na Venušině pahorku při společné koupeli
s vlastní sestrou.

Poraněná prsa od vojáků. Snídaně v mlze zahrady. A zánik Galapág.
– Senilita.